

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Undecima. An divisio Universalis in quinq[ue] prædicabilia sit univoca, & generis in species?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

tum predicabile. & sic albedo ut sic non esset universale, quia non predicatur eodem genere predicacionis de suis inferioribus, nec juvat dicere illud non poni in definitione universalis, nam sufficit id omnes interpretes requirere, quorum authoritati proinde standum.

Ad secundum Resp. I. Predicacionem qua predicatur homo de Christo, spectare ad quintum predicabile; quia predicatur separabiliter & contingenter: sed quia obijci posset quod non posset ad illud spectare, quia quintum predicabile debet predicari in quale contingenter, qualiter homo non predicatur, hinc R. 2. Illud esse speciale predicabile & supernaturale, Porphyrius autem & communis loquitur de predicabilibus naturalibus.

Ad tertium fundam. R. Animal tunc quando predicatur de Petro & Paulo, non predicari tanquam speciem, ob rationes ibi assignatas, predicari tamen tanquam genus; Quod si dicas, genus debere predicari de pluribus specie differentibus, R. debere predicari de pluribus specie differentibus primario & essentialiter, ex hoc tamen non sequi quo minus predicetur secundario, & per accidens de inferioribus suarum specierum, si quidem constituit & est de essentia cujuslibet inferioris, unde quando predicatur animal de Petro & Paulo, non predicatur species, nec ullum aliud prater genus, non quidem primario, sed secundario. Imo ad genus non requiritur quod actu predicetur de pluribus specie differentibus, sed quod sit predicabile per quod non tollitur quia possit etiam predicari de individuis.

Ad quartum Resp. sicut ibi ad primam replicam responsum est, ad secundam dico, Communem sententiam non curare quid per possibile, vel impossibile esset, sed quid vere est. Deinde esto differentia subalterna de pluribus specie distinctis predicetur & infima de solo numero distinctis, quia tamen predicantur eodem genere predicacionis, non facient 2. universalia.

Ad fundamentum secundae Concl. R. Differentiam individuantem non esse de essentia Petri; Quod si dicas, illud quod essentialiter facit unum numero, est de essentia eius, sed differentia hoc facit, ergo. R. differentiam facere unum numero, tanquam conditionem sine qua non, & non tanquam partem essentialem.

QUESTIO XI.

An divisio universalis in quinque predicabilia sit univoca, & generis in species;

Hec questio potissimum procedit ex suppositione sententiae communis, nam si quis plura admitteret universalia ut supra posui, nec univocationem, nec etiam divisionem generis in species fateri deberet; Verum tamen nec etiam in ipsa communi sententia questio omnino caret difficultate, nam Albertus tract. 2. de predicabilibus cap. 9. universale ad quinque predicabilia esse analogum, quem sequuntur plures alii, ut Niger, Vallius & etiam ante eum tenebant Ammonius, Avicenna & Simplicius qui

insuper negarunt esse generis in species. Contra vero Scotus q. 8. universi. Scotista, Thomista & Recentiores plurimi tenent divisionem illam vere esse generis in species, quare cum Ratio Alberti parum me moveat, contra eandem.

Dico I. Universale bene predicatur univocè de omnibus illis quinque. Ita Scotus supra: Probatur, Quia tunc dicitur aliquid predicari de pluribus univocè, quando divisum secundum idem nomen, & eandem rationem principaliter per illud significatam predicatur de membris dividendis, sed hoc contingit in proposito, ergo. Probatur minor, quia quodlibet istorum est unum natum aptum dici & predicari de pluribus, sed per hoc definitur universale, ergo secundum idem nomen & eandem rationem predicatur universale de illis membris dividendis.

Dices cum Alberto. Universale prius contrahitur ad genus, & predicatur de eo, & per posterius predicatur de aliis, ergo non est univoca divisio. R. cum Scoto negando consequentiam, nam illud non obstat, Quia in omni genere est aliqua species, quae perfectius participat naturam genericam, quam alia, verbi gratia, homo perfectius participat naturam & rationem animalis, quam brutum, si tamen sermo sit de predicacione Logica, non vero participatione Metaphysica, tunc aequaliter participabit quodlibet illorum membrorum rationem universalis, scilicet esse predicabile de pluribus, Maffrius putat concedendam tamen esse aliquam analogiam, tum propter rationem datam, scilicet, quod genus magis participet & perfectius naturam universalis, tum quia prima duo predicantur in quid, posterora in quale, quae analogiam sapiunt, attamen haec analogia non est talis quae univocationem excludat.

Dico 2. Nullum datur universale Metaphysicum primo intentionaliter sumptum, quod esset genus ad omnia universalis Metaphysica. Videtur esse conformis Doctori q. 8: universi. & probatur, Quia nulla natura primo intentionaliter sumpta est communis univocè omnibus universalibus Metaphysicis, ergo ant. probatur. Nam si esset aliquod tale universale, esset ens ut sic: sed hoc non est, ergo, major patet, quia non est aliud assignabile; minor probatur, Nam ad rationem universalis requiritur, quod sit quid determinatum, ens autem ut sic, ad nullum est determinatum certum predicabile, ergo. Deinde sequeretur, Quod haecceitas esset universalis: quod probo, quia illud est universale, quod in se habet naturam universalem, ens esset tunc in haecceitate, ergo haecceitas est universalis.

Dico 3. Universale Logicum secundo intentionaliter sumptum, est genus ad quinque predicabilia. Hec est communis utriusque Scholae contra Boethium & Avicennam. Probatur, Quia universale ut sic predicatur de omnibus per modum generis, ergo; prob. ant. Quia de singulis verum est essentialiter dicere, quod possint predicari de pluribus, in quo tanquam in genere omnia conveniunt; & differunt specie in hoc, quod unum predicetur ut tota essentia, aliud ut

II. Universale bene predicatur de illis.

III.

IV.

Nullum datur universale Metaphysicum quod esset genus.

V.

universale Logicum est genus.

pars

pars essentialis materialis, aliud ut pars essentialis formalis, aliud ut accidens inseparabile, & aliud ut separabile, ergò prædicatur de illis tanquam de specie differentibus in quid incompletè. Sed in contra

VI. Argumentum in contraria.

Arguitur, Si universale esset genus respectu illorum quinque, prædicabilium, sequeretur quod esset superius & inferius, sed hoc repugnat, prob. seq. Esset superius, quia genus non esset autem, quia contineretur sub genere primo prædicabili, ergò. R. dist. ma. secundum eundem respectum, nego majorem: secundum diversum concedo & dist. similiter mi. nego consequentiam, R. 2. dist. eandem ma. superius per se, & inferius per accidens, concedo ma. superius per se, & inferius per se, nego ma. Itaque, universale ut sic esset per se genus, & superius prædicabilium, genus verò primum prædicabile, est per accidens superius respectu universalis ut sic: hæc enim prædicatio Genus primum prædicabile est universale, est superioris de inferiori per se: sicut hæc, homo, est animal, hæc verò prædicatio universale est genus est per accidens similis huic, animal est genus. Sed

Instatur. Ad minus sequeretur genus futurum speciem quod repugnat, quia disparatè sibi opponuntur, R. dist. sequelam, esset species formaliter, nego majorem, denominative concedo sequelam. Itaque, pro majori intelligentia & pro facili plurium aliarum objectionum solutione, Nota ex Doctore unam intentionem secundam posse fundari super aliam, acceptam ut quid, ac eam denominare, seu de illa prædicari ut modus, hoc enim esse commune omnibus secundis intentionibus dicit Doctor, quod qualibet possit accipi ut quid, vel ut modus; quando enim est illud quod intelligitur, tunc est ut quid, quando est ratio sub qua aliquid intelligitur tunc accipitur ut modus, hinc vera est illa prædicatio, universale est genus, quia universale sumitur ut quid, genus ut modus, quatenus est ratio sub qua consideratur universale, dum ad sua inferiora refertur. Eodem modo dici potest, quod genus, differentia, proprium, & accidens, sint species denominative & accidentaliter, non verò formaliter.

Urgetur. Nulla duo opposita possunt de se invicem prædicari, sed genus & species sunt opposita, ergò non possunt de se invicem

prædicari, ergò nec genus erit species. R. dist. mi. genus & species sunt opposita si utraq; accipiantur ut quid, aut utraq; ut modus concedo mi. si unum accipiantur ut quid, & alterum ut modus nego mi. Quando igitur dicitur quod genus sit species, intentio generis sumitur ut quid, intentio speciei, ut modus, adeoque non prædicantur de se invicem veluti opposita.

Dico 4. Divisio universalium in præallagata quinque, prædicabilia, non est immediata. Est etiam communis, & probatur, Quia universale prius dividitur in illud, quod prædicatur essentialiter, & in illud quod prædicatur accidentaliter, sed quocumque; aliquid viciniora membra habet, & iis prætermisus enumerantur alia, non est divisio immediata, ergò: cum universale prius dividatur per illas duas differentias, constituet duo genera intermedia, quæ postea iterum in illas 5. species subdividuntur, divisio non erit immediata.

Dices; Hinc sequeretur plura dari universalium quam quinque; quia si duo illa genera intermedia addantur, jam septem expressè erunt, ergò divisio est immediata. R. dist. sequelam: sequeretur dari plura universalium quam quinque, quæ essent species infimæ, nego sequelam, quæ essent species subalternæ, transeat. Itaque; hic est sermo de universalibus quantum ad species infimas, non verò quantum ad subalternas. Imò quia genera illa intermedia in inferioribus reperiuntur non faciunt propriè numerum.

Pro Complemento hujus questionis, totiusque; disputationis de Universalibus in communi, Adverte difficultates quas noluit solvere Porphyrius Chrysaorii consulens juventuti, facillimè posse solvi, quarum prima erat: An genera & species sint in rerum natura à parte rei? R. enim quod capiendò genera illa & species pro naturis illis quæ sic denominantur, non esse dubium quin dentur genera & species à parte rei, in singularibus tamen, & similiter patet quod quedam ex his generibus sint corporalia, quedam spiritalia, quedam substantialia, quedam accidentalia, quod erat secunda difficultas. Ad tertiam etiam questionem quæ quærebatur utrum universalium essent in sensibilibus, an extra (id est in singularibus) patet quod sint in illis, quatenus identificantur illis, extra illa quatenus formaliter distinguuntur ab illis.

DISPUTATIO II.

DE GENERE, PRIMO PRÆDICABILI.

Sequor ordinem Porphyrii, & communem: & post sufficientem majorum difficultatum elucubrationem de universalibus in communi, ad particularia descendendo, quæ proinde eò faciliora erunt, quò melius communiora fuerint præcognita, ideoque; sit

QUÆSTIO I.

Quid sit Genus?

Tradit Baro plures fuisse qui genus definibile non esse existimarunt: inter quos recenset Ammonium, Boëthium, Vilipandum, &c. in margine; verum quidem est rem esse intricatissimam, in qua explicanda & solvenda

quilibet ferè alium & alium adhibet modum; attamen, antequam ad resolvendam questionem progrediar: Notandum in præsentiarum sermonem non esse de Genere Grammatico, quo aliquid dicitur esse generis fœminini, vel masculini; nec de Genere Rhetorico & Oratorio, qualia sunt genus demonstrativum, & judiciale; nec de Genere Politico, quo sensu dicuntur omnes homines